

โครงการดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุขสำหรับผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง(Long Term Care) ปี ๒๕๖๔

ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตำบลหนองทุ่ม อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์

หลักการและเหตุผล

เนื่องจากการคาดประมาณประชากรของประเทศไทยปี ๒๕๕๓ - ๒๕๘๓ ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ(สศช.) โดยใช้ข้อมูลสำมะโนประชากรและเคหะ พ.ศ. ๒๕๕๓ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ เป็นฐานในการประมาณ พบว่า ในปี ๒๕๕๓ ประเทศไทยจะมีผู้สูงอายุที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป สูงถึง ๒๐.๕ ล้านคน หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๓๒ ของจำนวนประชากรไทยทั้งหมด โครงสร้างประชากรไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ จะส่งผลกระทบต่อพัฒนาประเทศ เนื่องจากการลดลงของจำนวนและสัดส่วนของประชากรวัยแรงงานจะกระทบศักยภาพการผลิต นอกจากนี้การเพิ่มประชากรสูงอายุยังสะท้อนการเพิ่มขึ้นของภาระทางการคลัง จากจำนวนประชากรที่อยู่ในวัยพึ่งพิงทั้งในเชิงเศรษฐกิจ สังคมและสุขภาพ นอกเหนือจากปัญหาด้านสุขภาพ ผู้สูงอายุยังเผชิญปัญหาสภาพชีวิต ความเป็นอยู่ และระบบการดูแลที่ไม่ได้มาตรฐาน รวมถึงความมั่นคงทางรายได้ โดยเฉพาะในกลุ่มผู้สูงอายุจากครอบครัวยากจน นอกจากนี้ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ยังขาดการพัฒนาทักษะในการทำงาน การดำรงชีวิตในสังคมให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ในขณะที่ผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ ยังไม่มีส่วนร่วมในการทำงานและพัฒนาประเทศเท่าที่ควร

จากการสำรวจสภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุทั้งหมดในเขตตำบลหนองทุ่ม ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ แยกตามความสามารถในการดูแลตนเองในการทำกิจวัตรประจำวันพบว่าจากผู้สูงอายุทั้งหมด ๘๔๕ คน เป็นผู้สูงอายุติดสังคม ช่วยเหลือตัวเองได้ดี จำนวน ๗๘๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๐๗ เป็นผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ต้องการความช่วยเหลือจากผู้ดูแล จำนวน ๕๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๘๖ และบุคคลที่มีอายุต่ำกว่า ๖๐ ปี ที่มีภาวะพึ่งพิงจำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๔ บางรายเกิดภาวะแทรกซ้อนที่เป็นปัญหาเรื้อรังและพิการตามมา เป็นภาระของครอบครัวและชุมชน ซึ่งมีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของครอบครัวเนื่องจากผู้ดูแลบางคนต้องหยุดงานเพื่อมาดูแลผู้สูงอายุที่มีความพิการและเจ็บป่วยเรื้อรัง และปัญหาระดับประเทศชาติคือภาระค่ารักษาพยาบาลที่เพิ่มขึ้นเมื่อเกิดความพิการและภาวะแทรกซ้อน

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตำบลหนองทุ่ม และคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นตำบลหนองทุ่ม เล็งเห็นความสำคัญของการดูแลผู้สูงอายุและเพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐ ที่มุ่งเน้นในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงทั้งกลุ่มติดบ้านและกลุ่มติดเตียง โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ จึงได้จัดทำโครงการ ดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุขสำหรับผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง(Long Term Care) ปี ๒๕๖๔ ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตำบลหนองทุ่ม อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ขึ้น เพื่อดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงได้รับการดูแลจากผู้ดูแลและผู้สูงอายุ(Care Giver) และทีมหมอครอบครัว โดยให้บริการดูแลด้านสุขภาพที่บ้านอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอตามปัญหาสุขภาพ โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว ชุมชนและท้องถิ่น
2. เพื่อให้ผู้สูงอายุมีขวัญและกำลังใจในการดำเนินชีวิต ช่วงบั้นปลายของชีวิต
3. เพื่อพัฒนางานระบบการดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ในเขตตำบลหนองทุ่ม จำนวน ๕๗ คน แยกตามกลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ ๑ จำนวน ๒๗ คน

กลุ่มที่ ๒ จำนวน ๒๒ คน

กลุ่มที่ ๓ จำนวน ๕ คน

กลุ่มที่ ๔ จำนวน ๓ คน

กลุ่มที่มีภาวะพึ่งพิงอายุต่ำกว่า ๖๐ ปี จำนวน ๒ คน

กิจกรรมการดำเนินงาน

๑. สืบค้นข้อมูลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง โดยใช้แบบประเมิน ความสามารถในการดูแลตนเองในการทำกิจวัตรประจำวัน(ADL)
๒. วิเคราะห์และจัดทำทะเบียนผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ๔ กลุ่ม
กลุ่มที่ ๑ เคลื่อนไหวได้บ้าง และอาจมีปัญหาการกิน หรือการขับถ่าย แต่ไม่มีภาวะสับสนทางสมอง
กลุ่มที่ ๒ เคลื่อนไหวได้บ้าง และอาจมีปัญหาการกิน หรือการขับถ่าย แต่มีภาวะสับสนทางสมอง
กลุ่มที่ ๓ เคลื่อนไหวเองไม่ได้ และอาจมีปัญหาการกินหรือการขับถ่าย หรือมีอาการเจ็บป่วยรุนแรง
กลุ่มที่ ๔ เคลื่อนไหวเองไม่ได้ และอาจมีปัญหาการกินหรือการขับถ่าย และมีอาการเจ็บป่วยรุนแรง หรืออยู่ในระยะท้ายของชีวิต
๓. จัดประชุมคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นตำบลหนองทุ่ม เพื่อหาแนวทางการดำเนินงาน
๔. แต่งตั้งคณะกรรมการการดำเนินงานการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง(Long Term Care)
๕. ผู้จัดการดูแลผู้สูงอายุ(Care Manager)จัดทำแผนการดูแลรายบุคคล (Care Plan) ร่วมกับผู้ดูแลผู้สูงอายุ (Care Giver)
๖. ประชุมทีมหมอครอบครัว ร่วมกับ Care Manager และ Care Giver เพื่อวางแผนการเยี่ยม(Care Plan)

ตามเกณฑ์การดูแลที่บ้าน สำหรับ Care Giver ดังนี้

กลุ่มที่ ๑	ดูแล ๓	ครั้ง/เดือน
กลุ่มที่ ๒	ดูแล ๓	ครั้ง/เดือน
กลุ่มที่ ๓	ดูแล ๔	ครั้ง/เดือน
กลุ่มที่ ๔	ดูแล ๘	ครั้ง/เดือน

ตามเกณฑ์การดูแลที่บ้าน สำหรับ ทีมหมอครอบครัว และทีมสหวิชาชีพจากอปท. ดังนี้

กลุ่มที่ ๑	ดูแล ๑	ครั้ง/เดือน
กลุ่มที่ ๒	ดูแล ๑	ครั้ง/เดือน
กลุ่มที่ ๓	ดูแล ๒	ครั้ง/เดือน
กลุ่มที่ ๔	ดูแล ๒	ครั้ง/เดือน

หมายเหตุ ประชุมปรึกษาหารือ Case Conference ๒ เดือน/ครั้ง

๗. ออกเยี่ยมบ้านตามแผนการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง รายบุคคล (Care Plan)
๘. บันทึกรายงานตามระบบบันทึกข้อมูล
๙. ทีมหมอครอบครัว Care Manager และ Care Giver สรุปและประเมินผลการเยี่ยม
๑๐. ประสานงานส่งต่อผู้สูงอายุ ในรายที่ต้องการการดูแลจากหน่วยงานหรือสถานบริการอื่นๆ
๑๑. นิเทศและติดตามประเมินผลโดยทีมคณะกรรมการพัฒนางานระบบดูแลผู้สูงอายุระยะยาว ด้านสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง (Long Term Care)
๑๒. เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถอดบทเรียนต้นแบบการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวด้านสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง (Long Term Care)

พื้นที่ดำเนินการ

ทุกหมู่บ้านของตำบลหนองหุ้ม อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม

ระยะเวลาดำเนินการ

พฤษภาคม ๒๕๖๔- เมษายน ๒๕๖๕

งบประมาณ

- ค่าตอบแทนผู้ดูแลผู้สูงอายุ(CG) กลุ่ม ๑
จำนวน ๒๗ คน x ๓ วัน x ๑๒ เดือน ครั้งละ ๑๐๐ บาท (ผู้ดูแล ๑ คนๆละ ๑๐๐บาท)
เป็นเงิน ๙๗,๒๐๐ บาท
- ค่าตอบแทนผู้ดูแลผู้สูงอายุ(CG) กลุ่ม ๒
จำนวน ๒๒ คน x ๓ วัน x ๑๒ เดือน ครั้งละ ๑๐๐ บาท (ผู้ดูแล ๑ คนๆละ ๑๐๐ บาท)
เป็นเงิน ๗๙,๒๐๐ บาท
- ค่าตอบแทนผู้ดูแลผู้สูงอายุ (CG) กลุ่ม ๓
จำนวน ๕ คน x ๔ วัน X ๑๒ เดือน ครั้งละ ๑๐๐ บาท (ผู้ดูแล ๑ คนๆละ ๑๐๐ บาท)
เป็นเงิน ๒๔,๐๐๐ บาท

- ค่าตอบแทนผู้ดูแลผู้สูงอายุ (CG) กลุ่ม ๔
จำนวน ๓ คน x ๘ วัน x ๑๒ เดือน ครั้งละ ๑๐๐ บาท (ผู้ดูแล ๑ คนๆละ ๑๐๐ บาท)
เป็นเงิน ๒๘,๘๐๐ บาท
รวมค่าตอบแทนผู้ดูแลผู้สูงอายุ (CG) เป็นเงิน ๒๒๙,๒๐๐ บาท
- ค่าตอบแทนทีมหมอครอบครัว กลุ่ม ๑ , ๒ ,๓,๔
กลุ่ม ๑, ๒ จำนวน ๔๙ คน x ๑ วัน x ๑๒ เดือนๆ ละ ๘๐ บาท ต่อ ๑ ชั่วโมง (ทีม FCT ๑ คนๆละ ๘๐บาท) เป็นเงิน ๔๗,๐๔๐ บาท
กลุ่ม ๓, ๔ จำนวน ๘ คน x ๒ วัน x ๑๒ เดือนๆ ละ ๘๐ บาท ต่อ ๑ ชั่วโมง (ทีม FCT ๑ คนๆละ ๘๐ บาท) เป็นเงิน ๑๕,๓๖๐ บาท
รวมค่าตอบแทนทีมหมอครอบครัว เป็นเงิน ๖๒,๔๐๐ บาท
- Care manager ประเมินผลการดูแลและปรับแผนดูแลรายบุคคล ๙,๑๒ เดือน จำนวน ๕๗ คน
(ไปครั้งละ ๒ คนต่อ๑ ชั่วโมงรวมไป ๒๙ ครั้งครั้งละ ๘๐ บาท เป็นเงิน ๒,๓๒๐ บาท
- ค่าอุปกรณ์สำหรับผู้ดูแลผู้สูงอายุ แยกได้ดังนี้
 ๑. ค่าผ้าอ้อมสำเร็จรูปสำหรับผู้ใหญ่ จำนวน ๖๐ ชุด ชุดละ ๒๐๐ บาท (๓๐ คน) รวมเป็นเงิน ๑๒,๐๐๐ บาท
 ๒. ชุดกระเป๋าปฏิบัติงานสำหรับ CG จำนวน ๑๒ ชุด ภายในกระเป๋าประกอบไปด้วย
 - ๒.๑ กระเป๋าเยี่ยมบ้าน จำนวน ๑๒ ใบ ใบละ ๓๕๐ บาท เป็นเงิน ๔,๒๐๐ บาท
 - ๒.๒ เครื่องวัดความดันโลหิตแบบดิจิตอล จำนวน ๒ เครื่อง เครื่องละ ๒,๕๐๐ บาท
เป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท
 - ๒.๓ เครื่องเจาะน้ำตาลในเลือด จำนวน ๒ เครื่อง เครื่องละ ๒,๕๐๐ บาท
เป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท
 - แถบตรวจน้ำตาล ๒ กล่อง กล่องละ ๖๕๐ บาท เป็นเงิน ๑,๓๐๐ บาท
 - ๒.๔ พรอทวัดไข้แบบดิจิตอล จำนวน ๕ อัน อันละ ๒๕๐ บาท เป็นเงิน ๑,๒๕๐ บาท
 - ๒.๕ ถุงมือ Dispose จำนวน ๑๒ กล่อง กล่องละ ๑๘๐ บาท เป็นเงิน ๒,๒๘๐ บาท
 - ๒.๖ Mask จำนวน ๑๒ คน คนละ ๑ กล่อง กล่องละ ๑๐๐ บาท เป็นเงิน ๑,๒๐๐ บาท
 - ๒.๗ เจลล้างมือ จำนวน ๑๒ คน คนละ ๒ ขวด ขวดละ ๑๒๐ บาท เป็นเงิน ๑,๔๔๐ บาท
 - ๒.๘ กระจกชำระจำนวน ๒๔ ม้วนๆละ ๑๐ บาท เป็นเงิน ๒๔๐ บาท
 รวมค่าชุดอุปกรณ์กระเป๋าสำหรับ CG เป็นเงิน ๓๓,๙๑๐ บาท
 ๓. ที่นอนลม จำนวน ๒ ชุด ชุดละ ๔,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๘,๐๐๐ บาท
 ๔. วัสดุสำนักงานเพื่อจัดทำแผนการพยาบาล ประกอบด้วย
 - ค่ากระดาษ A๔ จำนวน ๒๐ รีม x ๑๒๐ บาท เป็นเงิน ๒,๔๐๐ บาท
 - ค่าหมึกเครื่องปริ้นสีดำ จำนวน ๔ ขวด x ๒๐๐ บาท เป็นเงิน ๘๐๐ บาท
 - ปากกา จำนวน ๑๐๐ ด้ามๆละ ๕ บาท เป็นเงิน ๕๐๐ บาท
 - แฟ้ม ขนาด ๒ นิ้ว จำนวน ๑๒ แฟ้ม แฟ้มละ ๘๐ บาท เป็นเงิน ๙๖๐ บาท
 - คลิปดำ เบอร์ ๑๐๘ จำนวน ๖ กล่อง กล่องละ ๑๐๕ บาท เป็นเงิน ๖๓๐ บาท

รวมค่าวัสดุสำนักงานเพื่อจัดทำแผนการพยาบาล เป็นเงิน ๕,๒๙๐ บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๔๑,๑๒๐ บาท (สามแสนสี่หมื่นหนึ่งพันหนึ่งร้อยยี่สิบบาทถ้วน)

หมายเหตุ งบประมาณสามารถถัวเฉลี่ยกันได้ทุกรายการ
ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงได้รับบริการที่มีคุณภาพที่บ้าน ได้ทั่วถึงมากขึ้น
๒. ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงมีคุณภาพชีวิตที่ดี อยู่ในสังคมอย่างมีศักดิ์ศรี เข้าถึงบริการอย่างถ้วนหน้า และเท่าเทียมกัน เป็นการสร้างสังคมแห่งความเอื้ออาทรและสมานฉันท์
๓. ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงสามารถดูแลช่วยเหลือตัวเองได้ดีขึ้น จากกลุ่มติดเตียงเป็นติดบ้าน และจากกลุ่มติดบ้านเป็นติดสังคม
๔. ทีมหมอครอบครัว มีแนวทางในการดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง (Long Term Care) ภายใต้ระบบสุขภาพ

ผู้เขียนโครงการ

(นางชลธิชา สนนางวงศ์)

พยาบาลวิชาชีพ ชำนาญการ

ผู้จัดการการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง

ผู้เสนอโครงการ

(นายพูนทรัพย์ ประจักษ์กัตตา)

ประธานศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและผู้พิการตำหนักชุม

ผู้เห็นชอบโครงการ

(นายพูนทรัพย์ ประจักษ์กัตตา)

ประธานคณะกรรมการการสนับสนุนการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง

ผู้อนุมัติโครงการ

(นายพูนทรัพย์ ประจักษ์กัตตา)

ประธานคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลหนองทุ่ม

